

Inhoud

Voorwoord van Alexander M. Smit	8
1 Wie was jij vóór de conceptie?	11
2 Het ontstaan van het Zijn	20
3 Tijd is het kind van een onvruchtbare vrouw	30
4 Het spel der vijf elementen	40
5 Er is geen Schepper	50
6 De enige werkelijkheid	59
7 Zelfs het Zijn moet overstegen worden	66
8 Geboorte, een etiket	75
9 De aanraking 'Ik Ben'	85
10 Je bent niet dit lichaam	94
11 Zelfs het Hoogste is zinloos voor het Hoogste	101
12 Geen enkele identiteit biedt houvast	113
13 Wat je wezenlijk bent kun je niet bedenken	122
14 De geur van 'Ik Ben' is subtieler dan ruimte	129
15 De versmelting van Zijn in zichzelf	134
16 Het onwetend-kind-beginsel	136
17 Spiritualiteit betekent wonen in het Zelf	139
18 Zonder Zijn is er geen denken	146
19 Alles gebeurt vanzelf	151
20 Actie en re-actie	157
21 Elke ervaring ligt binnen het domein van het kennen	162
Lijst van Sanskriet-termen	172
Bibliografie	180

Voorwoord

De Advaita Vedanta traditie is altijd een mondelinge traditie geweest; dit boek is daar een neerslag van.

Dit behoeft enige verduidelijking.

Wanneer een Indiër in India voor spiritueel onderricht naar een leermeester gaat, weet hij doorgaans waarmee hij te maken krijgt. Hij weet dat hij het ‘Uiteindelijke’, het ‘Absolute’, niet uit een boekje of via een video- of audiotape kan realiseren. Daarom gaat hij naar een leermeester. Hij wil levend onderricht, van een levende leermeester, zodat de kans minimaal is dat hij het ‘gehoorde’ terugbrengt tot zijn eigen persoonlijke interpretatie. De kans dat zich dat bij een goeroe voordoet, is uiterst gering. Via een boek, een video- of audiotape is die kans zeer groot. Toch kan een boek veel vragen beantwoorden waar de leerling mee zit, het kan opheldering geven of onder woorden brengen wat in potentie al duidelijk was.

Begrepen dient te worden dat een boek, hoe schitterend en helder ook, nooit tot de begeerde realisatie kan leiden. Er zijn dingen die je door een levende leermeester verteld moeten worden, al is het maar één keer.

Dit boek is niet eenvoudig. Het werpt licht op zaken en onderwerpen die lang niet iedereen zullen interesseren en die voor velen moeilijk te begrijpen zijn. De spirituele kennis die hier wordt gegeven is van een bijzonder hoog niveau, en kennis is niet altijd een zegen. Het gevaar van veel kennis zonder leermeester is dat ze een heleboel ellende kan veroorzaken. Men dient altijd te

onthouden dat wat de goeroe tegen een leerling zegt, gezegd wordt onder ‘bepaalde’ omstandigheden, tegen ‘bepaalde’ leerlingen, in een ‘bepaalde’ situatie. Bij de antwoorden van een goeroe is er dus nooit sprake van een eenheidsrecept, zoals ook een arts tegen de een zal zeggen dat hij wat meer moet eten, terwijl hij een ander adviseert juist minder te eten. Bij het lezen van dit boek is het raadzaam dit voor ogen te houden .

Een ander punt betreffende ‘Kennis’ is dat het zelfbewustzijn, in zijn gretigheid, zelfs de hoogste spirituele kennis neigt te gebruiken ter decoratie van het eigen ego. Uiteraard is die mogelijkheid ook hier aanwezig.

Wie echter ernst maakt met Zelf-realisatie zal merken dat men, wanneer men wezenlijk eerlijk is, op een gegeven moment vastloopt en dat boeken niet langer de oplossingen geven die men zoekt. Men realiseert zich dan dat een leermeester van vlees en bloed noodzakelijk is.

Zo’n leermeester was Shri Nisargadatta Maharaj.

Hij werd geboren op 8 april 1897 in Kandalgaoon in Ratnagiri in de provincie Maharashtra, onder de naam Maruti. In 1920, na de dood van zijn vader, vestigde hij zich in Bombay en zette een aantal tabakswinkeltjes op. Hij trouwde in 1924 en kreeg drie kinderen, een zoon en twee dochters. In 1933 ontmoette hij zijn leermeester Shri Siddharameshwar Maharaj en drie jaar later kwam hij tot Zelf-realisatie.

Vanaf 1938 gaf hij onderricht in het zolderkamertje van 10 Kethwadi Lane. Gedurende de rest van zijn leven sprak hij met honderden mensen, onder wie zich vooral de laatste tien jaar (vanaf 1972) vele westerlingen bevonden.

Shri Nisargadatta Maharaj bleef tot het allerlaatste moment spreken, ook toen hij reeds ernstig ziek was. Vanuit zijn bed sprak hij dagelijks tot op de dag van zijn dood, op 8 september 1981. Hij was toen 84 jaar.

Alexander M. Smit, Amsterdam, april 1988

1

Wie was jij vóór de conceptie?

Bezoeker: Heeft iemand na zelf-realiseratie nog een ego?

Maharaj: Voor de zelf-gerealiseerde is het ego iets totaal onbekends. Zolang iemand zich vereenzelvigd met een vorm is er een ego. Omdat de zelf-gerealiseerde¹ zich absoluut niet meer vereenzelvigd met de lichamelijke vorm is dat niet aan de orde. Liever gezegd, hij is zich zelfs niet bewust¹ van zijn bestaan. Dat betekent dat het zelf-gerealiseerde beginsel getuige is van het gemanifesteerde beginsel, en dat is de levenskracht samen met het Zijn.

B: Als je geen vorm hebt, zijn er dan geen problemen meer?

M: Het lichaam heeft geen vat meer op hem. Die zelf-gerealiseerde entiteit is getuige van al het gemanifesteerde, dat wil zeggen van de wereld én van het Zijn.

B: Gebeuren bij een zelf-gerealiseerde alle lichamelijke activiteiten spontaan?

M: Alles gebeurt spontaan. Bij de conceptie van het Zijn voegt het lichaam zich daar spontaan omheen: er is geen sprake van een lichaam dat door iemand gevormd wordt.

¹ Volgens Maharaj is al het bestaande, hetgeen beperking inhoudt, geen Werkelijkheid. Dus is een *jnani* (een zelf-gerealiseerde) zich niet bewust van zijn bestaan als beperkte entiteit, want hij is het Bewustzijn Zelf.

B: Hoe gebeuren bij een *jnani* de dingen om hem heen zodat hij in leven blijft? Een kind wordt door de natuur voorzien van ouders om zich met hun hulp te ontwikkelen, maar voor een *jnani* is er niemand.

M: Toen het Zijn in de baarmoeder was, ontstond de vorming van het lichaam spontaan. Datzelfde gebeurt bij een *jnani*, omdat hij één is met de natuur - hij is de natuur zelve, dus moet de natuur voor hem zorgen. Er zijn geen personen nodig, alles gebeurt zonder meer om hem heen.

B: Er zijn yogi's die proberen duizenden jaren te leven. Ze staan op hun hoofd, leven van lucht of alleen van water. Waar zijn ze op uit? Waarom leven ze zo lang en waarom kwellen ze zichzelf?

M: Op de een of andere manier worden ze bevredigd door iets geestelijks te doen, door boetedoening of iets dergelijks. Ze willen dat verlengen en beschouwen het als een soort plicht om op een geestelijke manier hun leven te verlengen. Waar is dit Zijn afhankelijk van? Op grond waarvan overleef je? Dit leven zet zich niet voort. Waarom niet? Als er iets misgaat met het lichaam is het afgelopen. Je weet zeker dat je bent, maar waar is dat afhankelijk van? En hoe komt het dat die zekerheid, dat Zijn, verdwijnt? Gedurende het proces wordt Zijn tot Niet-Zijn. En Niet-Zijn wordt op zijn beurt spontaan Zijn. Aan wie moeten we nu vragen hoe dat gebeurt?

Je moet het zelf onderzoeken. Je vertrouwt erop dat 'je bent'; hoe komt dat? Op die manier doet niemand onderzoek. Waarom dit Zijn? Hoe ben ik? Waarom ben ik? Waar is dit Zijn afhankelijk van? Dat aspect wordt nooit onderzocht. Mensen denken alleen maar na over relatieve zaken die te maken hebben met lichaam, denken en voelen en ze kijken nooit verder.

Wat bedoel je met 'dood'? Dat is toch een algemeen woord, een veelgebruikte uitdrukking. Het vertrouwen dat 'ik ben', de zekerheid dat 'ik ben' is dan verdwenen - dat is de dood.

B: Sommige mensen willen hun leven verlengen. Dat bete-

kent dat zij zelf-liefde hebben. Wil dat zeggen dat zij binnen de beperkingen van maya (illusie) blijven of zijn zij daaraan voorbijgegaan?

M: Zodra je het idee 'lichaam' getranscendeerd hebt, doet het er niet toe of je lang of kort leeft. Om te bestaan ben je nergens afhankelijk van. Probeer zelf te ontdekken wat je bent zonder van iets of iemand afhankelijk te zijn. Alles wat je bedenkt of overweegt, is iets anders dan de 'jij' waarover je denkt. Je denkt altijd over iets wat je niet bent! Hoe kun je over jezelf denken? Dat kun je niet. Door dit helder waar te nemen, word je vrij van gedachten. Wat je ook doet, je denkt altijd over iets wat je niet bent. Al heb je nog zo'n nobele gedachte, al denk je over God, je kunt altijd iets ver-beelden en daarom is het iets buiten je. De vraag is: is het mogelijk over je Zelf na te denken?

B: U zegt dat we onafhankelijk moeten zijn van ons functionele zijn (m.a.w. lichaam, denken en voelen). Dat probeer ik wel, maar op de een of andere manier kan ik het niet los zien van mijn gezondheid.

M: Stel vragen over het onderwerp waar we mee bezig zijn! Je stelt grove en niet ter zake doende vragen. Ik heb het er nu over dat je aan zelf-onderzoek moet doen.

Woorden of denkbeelden zijn nu niet aan de orde. Daarenboven, als er geen woorden zijn, zijn er ook geen gedachten. Wat deed je acht dagen voor de conceptie in de baarmoeder van je moeder; weet jij dat, of weet ik dat? Zeg me hoe je situatie was voordat je de baarmoeder binnenging, hoe was je toen? Jij bent de enige die iets over die toestand kan zeggen.

B: Ik herinner het me niet, maar... was ik Zijn?

Indiase vertaler: 'Zijn' komt de baarmoeder binnen, 'Zijn' in slapende toestand in de foetus in de baarmoeder.

M: Wie weet iets over het Zijn vóór de conceptie? Als je je bewust was van het Zijn voor de conceptie, zou je je er niet om hebben bekommerd een baarmoeder binnen te gaan.

B: Ik herinner het me niet.

M: Dat kan ook niet want het is een toestand van niet-aandacht (*alaki*). Er is dus geen sprake van herinnering. Als later het Zijn intreedt, volgt ook de aandacht. Het Zijn komt de baarmoeder in slapende toestand binnen. Die grens tussen Zijn en Niet-Zijn is *mulamaya*. Er worden glorieuze namen aan gegeven. In het begin is er geen aandacht en dan is er opeens aandacht.

(*Maharaj laat zijn aanstecker zien*) Dit is een voorwerp. Hoe werd dit genoemd voordat het bestond? Hoe werd het vanuit Niet-Zijn in de Zijnstoestand waargenomen? Het was alleen maar als aanraking voelbaar.

Voordat we ook maar iets waarnemen is er de aanraking van 'ik ben'. Het realiseren van de staat die voorafgaat aan de conceptie, wonen in die eeuwige staat, hoe die ook moge zijn, is de hoogste staat. Alleen voor jullie geef ik daar een naam aan: het Absolute (*parabrahman*).

B: Vóór de conceptie?

M: De staat voor de conceptie is je meest natuurlijke, volmaakte staat. Die staat blijft altijd onaangetast, hoe die ook moge zijn. Wanneer dit Zijn verdwijnt, is die staat er. In die staat was je acht dagen voor de conceptie en ook een miljoen jaar geleden. Die staat is er altijd, nu en ook als het Zijn verdwenen is!

Door mijn huidige gezondheidstoestand voel ik er niet voor veel te praten. Het is slechts een enkeling die begrijpt waar ik naartoe wil als we het over dit onderwerp hebben. Verwacht niet dat ik bij een grove vraag afdaal naar dat niveau en details uitleg als voor een kleuterklas.

Ik heb hier een paar heel vreemde vragen voor jullie: 'Wie trok mij voor mijn geboorte, tijdens mijn conceptie de baarmoeder in? Mijn vader? Mijn moeder? En in welke vorm?' Dat ik naar binnen getrokken werd, is alleen mogelijk als ik ervan uitga dat ik voor de conceptie een zekere vorm, kleur of structuur

had. Wie dit raadsel heeft opgelost, komt tot de conclusie dat dit Zijn en deze hele gemanifesteerde wereld onwerkelijk is. Er zou geen behoefte aan kennis zijn als dit Zijn er niet was. Zelfs grote goden als Brahma en Vishnu deden hun ogen dicht toen ze met deze puzzel geconfronteerd werden. Ze gingen in *samadhi* en verdwenen gewoon.

B: Deden ze niets?

M: Wat konden ze doen? Op dit moment voel je dat 'je bent' door de verbinding met de levensadem (*prana*). Omdat de levensadem functioneert, weet je dat 'je bent'. Als die verbinding er niet is, wat moet je dan? Kun je eigenlijk wel iets doen?

B: Wat kan ik doen om kennis te krijgen?

M: Doe niets en *wees* wat je bent, wees in dat Zijn - dat vertelt je dan hoe Zijn verandert in Niet-Zijn. Daarom zeg ik maar één ding: probeer alleen maar voeling te krijgen met die 'ik ben'-heid. Blijf in dat Zijn, contempleer uitsluitend daarop.

B: Kan ik het beste dáár zijn, in die toestand van 'ik ben'? Te *zijn* is meditatie?

M: Er is geen 'daar zijn', *wees* alleen maar.

B: Kan dat de hele dag door? Beveelt u een speciale meditatie aan?

M: Wie heeft het over de hele dag door? Wie anders dan Zijn kan zeggen 'de hele dag door'? Het Zijn kan alles in deze contemplatie vangen, maar het kan niet zichzelf vangen.

B: Is karma een probleem dat wijzelf creëren?

M: De ene die jou geschapen heeft, heeft karma geschapen en de problemen van karma, die jij op jezelf betreft. Wie heeft jou geschapen? Wat bedoel je met karma? Het is beweging, activiteit.

B: Zolang men zich ondergeschikt maakt aan karma, komt het op je weg en doet het zich voor als iets werkelijks. Maar is 't eigenlijk geen illusie?

M: Ik probeer je vast te houden bij het gevoel dat je in de baarmoeder bent. Door zorgvuldig en rustig naar me te luiste-